

Helleristningene i Skogerveien 3, gnr. 111, bnr 531 og Skogerveien 8, gnr 111, bnr 357, Drammen kommune

Prosjekt: drenering ved helleristningene

Bakgrunn:

Helleristningsfeltet ligger i et villastrøk, innklemmt mellom adkomstvei til bolig, villahage og Skogerveien. Det er bygget en mur rundt helleristningen. Denne har begynt å sige dvs at den heller inn mot feltet.

I lengre tid har feltet vært utsatt for overvann, både sommer som vinter. Dette har ført til at deler av helleristningsfeltet er bevoskt med ugress. Vegetasjonen har vært frodig noe som kan tyde på at vannet har vært forurenset. Spørsmålet var om det kan ha vært lekkasje på en kloakkledning. Drammen kommune lagde en plan for å drenere slik at det ikke lenger skulle renne vann over feltet. Planen er datert 15.11.96 og arbeidet ble stipulert til å koste kr. 65.000.

Drammen kommune, teknisk sektor, startet arbeidet med drenering rundt helleristningen den 29.06.98. Ferdigbefaring 01.09.98.

Før arbeidet ble satt i gang, ble helleristningsfeltet dekket med matter og svart plast for å beskytte ristningene.

Følgende arbeid ble utført:

Adkomstvei til hus nr. 12: Asfalten ble skåret opp på langs i et 1,3 m bredt belte på SØ siden og parallelt med helleristningen.

Det ble fjernet masser på området SV for ristningen og inntil muren i et felt på 3,6 m x 2,7 m og ned til fjell i overkant av ristningen.

Det ble lagt en drensledning (110 mm) rundt helleristningsfeltet. På S-siden av feltet legges drensøret på skrå for å få fall ut mot oppkjørselen. Drensledningen ble påkopleet utløp v/garasje hus nr 12. Drensledningen på sørsiden av hus nr..8 ble koplet til eksisterende ledning.

Det ble ikke sprengt eller pigget i fjellet.

Funn

Arbeidet ble fulgt av fylkesarkeolog Inger Liv Gøytil Lund. Fjellet som ble avdekket ble undersøkt etter flere ristninger. Det ble nattlyst på fjellet som ble avdekket, men det ble ikke gjort funn.

Ved avdekning av asfalt og fjerning av masse i S hjørnet og inntil muren og i underkant og litt innenfor muren ble det avdekket en stor grop. Dette ble først tolket som en jettegryte, men Geolog Hans Christian Olsen var på befaring og konstaterte at det var et druserom. Dette er en gasslomme dannet for ca. 250 mill år siden i permtiden. Druserom blir dannet av vannholdige gassløsninger med silisium som største bestanddel. Berggrunnen består av kvarts og feltspatt. Det er vanlig at det dannes druserom i denne bergarten som også kalles Drammensgranitt.

Druserommet var fylt med grus fra tidligere vegarbeid og vann. For å få undersøkt innholdet i druserommet, måtte det monteres en vannpumpe da gropen hele tiden ble fylt med vann p.g.a. vannsiget.

Da grusen ble fjernet, dukket det opp en mengde røykkvartskrystaller i mange forskjellige størrelser. Røykkvarts har en høy hardhetsgrad, nesten like hard som flint, og vil derfor være et egnet materiale til å lage ristninger med. Siden druserommet var 1 m dypt i overkant og 1,8 – 1,9 m i diameter må det ha inneholdt mye røykkvarts som er tatt ut tidligere.

Massen som ble fjernet fra druserommet, ble delvis pumpet og spadd opp og kjørt til en fyllplass. Det viste seg at det også lå en del røykkvarts der. Jan Henning Larsen fra Oldsaksamlingen og fylkesarkeologen gikk gjennom massene og samlet sammen det som var av røykkvarts.




Inger Liv Gøytillund

Vedlegg:
Tegning i M 1:100

Skogsview hellestrømsfelt

1:100



 nyåpnet juni '98

diam. druserom: 18-1,9

asfaltert
vei





Drammen kommune
v/ Rådmannen
Engene 1
3008 DRAMMEN

ARKIV

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER Universitetet i Oslo		
Saksb. Lcu	- 3 JAN. 2003	Kopi
Ark.:	0602-111	
Saksnr. 99/11598	Dok.nr.: 6	

Helleristningene i Skogerveien

De 6000 år gamle helleristningene i Skogerveien er unike kulturminner. Det er den største og blant de mest interessante veideristningsforekomstene i Øst-Norge. Den er internasjonalt kjent og brukt i en rekke publikasjoner. Selv om lokaliteten er vanskelig tilgjengelig, kommer skoleklasser fra distriktet og enkeltpersoner fra inn- og utland for å se på den.

Bare deler av helleristningsfeltet er synlig i dagen, resten av feltet ligger under veien og skjult under en gårdsplass.

Helleristningen er utsatt for sterk forurensing både fra overflatevann og støv. Stein og grus fra veien blir kastet inn på feltet vinterstid ved snøbrøyting. I 1997 ble det gjort forsøk på å lede vannet utenfor ristningene. Dette arbeidet har ikke vært vellykket. Det renner fortsatt vann som trolig er forurenset, og som medfører at det blir vekst av lav og gress. En steinmur på tre sider av ristningene har begynt å helle innover feltet og kan etter hvert falle sammen.

Norsk institutt for kulturminner (NIKU) malte ristningene for noen år siden. Malingen var ikke brukbar og er nå vasket vekk. De to siste vintersesongene har vi dekket feltet med matter og fiberduk for å beskytte det og for å få drept mest mulig av lavvegetasjonen. Vi vil inntil videre fortsette med tildekking vinterstid til annet er bestemt.

På bakgrunn av ristningenes unike verdi og deres utsatte plassering, har fylkeskommunen nå satt i gang et prosjekt som skal sikre disse, samtidig som de kan tilrettelegges bedre for publikum. Ved hjelp av fylkeskommunale og statlige midler fra Riksantikvaren, har vi nå engasjert arkitekt Peder M. Blindheim for å jobbe fram arkitektoniske og landskapsmessige løsninger omkring feltet. Dette arbeidet skjer også i nært samarbeid med UKM Oldsaksamlingen.

Fylkeskommunen ber med dette Drammen kommune om å drøfte, og gi oss en tilbakemelding, på hvilken måte den kan bidra i arbeidet med tilrettelegging av området omkring helleristningene.

Med hilsen


Ase Klundelien e f
fylkeskultursjef


Inger Liv Gøyil Lund
kulturvernleder

POST ADRESSERES TIL AVDELINGEN - IKKE TIL ENKELTPERSONER

Postadresse
BUSKERUD FYLKESKOMMUNE
Fylkeshuset
N-3020 Drammen

Besøksadresse
Hauges gate 89
E-postadresse

Telefon
32 80 85 00

Telefaks
32808672

Bankkonto
2200.07.13523
Foretaksregisteret
NO 964 951 373

Vår dato
20.12.2002

Vår referanse
99/02000-9

Kopi til:

Peder M. Blindheim Albumsgate 6, 3016 DRAMMEN
Universitetet i Oslo UKM Pb 6762 St. Olavs plass, 0164 OSLO